

Rozhovor byl připraven
ve spolupráci s časopisem Nové Město.

Jestli tě neuvidím šťastného, tak tě ožením!

Robert Samson zaujme na první pohled. Vypadá jako učitel tajemných bojových umění z amerického filmu. Možná, kdyby se někdo jeho život pokusil zfilmovat, mohl by z toho být docela napínavý biograf.

Roberte, odkud jsi?

Narodil jsem se a vyrostl na Filipínách. Tatínek je Číňan a pracoval jako ředitel banky. Maminka je Španělka a byla ředitelka Červeného kříže na Filipínách. Jsem tedy z velmi dobře situované rodiny a dlouhou dobu jsem měl také velmi jasný životní cíl: být ve 30 letech milionářem. Vystudoval jsem mediální studia a hned po nich jsem nastoupil do konkurenční banky mého otce. Velmi dobře, za velmi slušné peníze, jsem tam vedl propagaci a kampaň proti ostatním bankám a tudíž i té otcově.

Vypadá to, že jsi byl velmi brzo blízko svého cíle.

To ano. Dokonce jsem měl děvče z podobné rodiny a plánovali jsme svatbu. Měla být v katedrále v Manile, což je velmi prestižní místo, takže svatby se tam sjednávají tři čtvrtě roku dopředu. Jenže já jsem najednou s vidinou tak brzy splněného životního snu začal být nespokojený. Říkal jsem si: „Pravděpodobně budu ve 30 letech dobře oženěný milionář... a co dál?“

To je tedy opravdu „krizová situace“, jak jsi ji řešil?

Kdosi mě tehdy donutil jít na nějaké setkání Hnutí fokoláre, a tam jsem začal mít představu, že by se můj smysl života nemusel nutně odvíjet od materiálních hodnot. Já hnutí znal od malička, protože rodiče v něm aktivně žili, ale vůbec nic mně to neříkalo. Setkáním, která pořádalo, jsem se mistrně vyhýbal. Tehdy jsem ale uvíznul drápkem a po čase se pochybnost změnila v jistotu, že bych se měl vydat na tuhle duchovní cestu.

Nekolidovalo to trochu s tou snoubenkou a zmluvenou katedrálou?

Samozřejmě. Snoubenka i její rodiče byli věřící, a tak byli schopni do určité míry pochopit, co se ve mně událo. Nebylo to lehké ani pro jednoho z nás, ale ten, kdo byl opravdu proti, byl kardinál Sin. Když jsem přišel odřeknout zmluvený termín svatby, dlouho se mnou mluvil a snažil se rozebírat mé rozhodnutí ze všech úhlů pohledu. Když viděl, že jsem pevně rozhodnutý odjet na formační školu do Itálie, řekl: Já za nějakou dobu do Itálie pojedou. Najdu si tě a jestli tě neuvidím šťastného, přivezu tě zpět a ožením.

Vzhledem k tomu, že nejsi ženatý, našel tě kardinál šťastného. Nebo na to zapomněl?

Kdepak. Já žil tehdy ve formační škole v městečku Loppianu. Když nám byla ohlášena návštěva skupiny biskupů, ve které měl být i kardinál Sin, nacvičili jsme pro ně s dalšími kluky z Filipín náš národní tanec.

Všichni jsme si tehdy nechali narůst dlouhé vlasy a byli jsme si dost podobní, takže mě pan kardinál vůbec nepoznal. Přesto si mě nechal zavolat, protože ho zaujala radost, se kterou jsem tancoval. Teprve, když mě uviděl zblízka, poznal mě a uznal, že jsem jeho podmínku splnil a k „deportaci“ na Filipíny nedošlo.

Co jsi dělal po skončení formační školy?

Zůstal jsem nějakou dobu v Itálii. Pracoval jsem v nahrávacím studiu, kam jsem se dostal vlastně díky drzosti. Když jsem našel inzerát na to místo, řekl jsem si, že by mě bavilo to zkusit, přestože jsem měl vystudovaná média, neuměl jsem to, co po mě požadovali... Na přijímacím pohovoru jsem ale odkýval, že ovládám práci s nahrávacím pultem, a půjčil jsem si domů anglicky psaný manuál, kterému v tom studiu nikdo nerozuměl. Nastudoval jsem ho, a když jsem pak nastoupil, už jsem byl na ten přístroj odborníkem.

A potom?

Po pár letech mi bylo nabídnuto, jestli bych si nechtěl vybrat nové místo, kde být užitečný. Výběr byl mezi Filipínami, Vietnamem a Pákistánem, z čehož to poslední místo bylo opatrně označeno za problematické..., a tak jsem se rozhodl jít tam.

Protože jsem za dobu pobytu v Itálii získal italské občanství, dostal jsem práci na pákistánském italském zastupitelství, kde docházelo díky mému vzhledu k mnoha vtipným situacím.

Já měl na starosti malé kluky. Chtěl jsem, abychom si dobře rozuměli a bylo mi jasné, že si musím hledat cestu já k nim a ne oni ke mně. Snažil jsem se od nich naučit jejich jazyk – urdštinu. Kluci byli dobrými učiteli a kromě toho, že já jsem se naučil urdsky, oni se naučili trpělivosti a tomu, že i když nic nemají, můžou mi darovat svoji řeč. Nikdo jiný než kluci ale nevěděl, že mluvím urdsky, a tak jsem si dovilil malý vtípek. Na jednom setkání jsem měl vyprávět o své duchovní cestě. Vedle mě posadili překladatelku, a když jsem začal mluvit plyně urdsky, přál bych vám vidět pohled na ni a první řady posluchačů, které mě dobře znaly.

Jak dlouho jsi žil v Pákistánu?

Když mě tam posílali, říkali, že je to tak těžký život, že málokdo tam vydrží déle než čtyři roky. Já tam s radostí strávil osm.

Ale teď žiješ na hodně odlišném místě.

Ano a ne. Žiji už šest let v Irsku. Tam je materiální situace na nesrovnatelné výši s Pákistánem, ale když je někde duchovní bída, tak je stejná tam i tam. Já pracuji s problémovou mládeží. Když člověk poslouchá jejich životní příběhy, slyší jen o lidské bídě.

Jak ses stal z mediálního sociálním pracovníkem?

Na to jsou samozřejmě školení a praktická cvičení, která jsem prodělal, ale když se člověk celý život snaží mít rád lidi, je to jeden z nejlepších předpokladů k takové práci. Uznali mi jako profesní vzdělání i tu práci mezi pákistánskými kluky. Výhodou bylo i to, že jsem se do této doby naučil osm jazyků a mezi problémovou mládeží v Irsku je i hodně přistěhovalců.

Snažit se pomoci takové mládeži musí být dost dobrodružná práce.

Hned můj první den byl zajímavý. Jeden z našich klubů byl blízko přístavu, a tak jsem se vydal obhlédnout terén. Jít u nás do přístavu je jako jít v New Yorku do Bronxu.

Během pár minut si mě všimlo šest kluků, tak mezi 16–18 lety. Zatarasili řadou skoro celý chodník a zvolna se plouhali směrem ke mně. Bylo jasné, že je to hra nervů: kdo uhne dřív.

Prolétlo mi hlavou několik profesionálních pouček, ale pak jsem se zastavil u jedné, kterou mě naučil život v hnutí. Být připraven zemřít za druhého tak, jako Ježíš zemřel za nás. S touhle odvahou jsem pokračoval v chůzi. Nakonec jsme se střetli ramenem s jedním z mladíků. Protože jsem mohutný a on byl drobnější, smýklo to s ním stranou, což byla záminka, aby mě výhrůžně obstoupili. „Ty se nebojíš, Číňane?“ „Nebojím, já jsem připravený umřít.“ Prozradil jsem jim svůj plán. „A vy? Jste taky připraveni?“ Zřejmě viděli mnoho filmů s bojovníky kung-fu, protože si mezi sebou začali šuškat, jestli náhodou něco takového neovládám, a nechali mě jít.

To byl dost odvážný kousek.

Jenže on to ještě není konec příběhu. Sice mě nechali jít, ale zpozvzdálí mě následovali ke klubovně. Vešel jsem dovnitř, oni zůstali stát na chodníku a rokovali. Ukázal jsem svůj „úlovek“ oknem kolegoví, který rezolutně prohlásil, že tihle sem tedy nevkročí, protože jsou mezi nimi místní vykradači aut a vybíječi výloh. Jenže to už kluci brali za kliku a já je usadil k čaji. Po nějakém čase, ani nevím jak, si začali vyprávět své osudy. Jeden byl smutnější než druhý. První kluk měl doma od malička každý měsíc jiného otce, druhého matka byla prostitutka, třetí pobýval v ústavěch a u prarodičů, protože rodiče byli permanentně zavření...

Co se dá s takovými výrostky pořídit?

Já jsem zkusil jednu věc. Poprosil jsem je o pomoc v klubu. Oni se mi vysmáli. Mysleli, že chci, aby pracovali s mladšími dětmi a sdělili mi, že oni nehlídají děti ani svým sestrám, natož aby se starali o cizí. Vyvedl jsem je z omylu. Nechtěl jsem, aby pracovali s ostatními. Chtěl jsem, aby pomáhali mně. Já jsem vyrostl v jiném prostředí, a tak nevím, co trápí a co potřebují mladí jako oni. Řekl jsem, že to bude částečně placená práce a dal jsem jednomu z nich jako zálohu skoro celý zbytek mé výplaty.

Řekl sem, že to je na jídlo, pití a jiné věci kromě cigaret a alkoholu. Ať si koupí, co potřebují, ale přinesou od všeho účtenky. Tohle byl zásadní zásah. Jeden z nich se téměř rozplakal a řekl, že doteď mu nikdo neprojevil kousek důvěry a tohle, že ho opravdu dostalo.

Abych to zkrátil: Všech šest kluků se mnou v klubu spolupracuje do dnes. Všichni se něčemu vyučili nebo něco vystudovali a legálně se živí.

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho radosti ve tvé službě.

Ptala se Helena Filčíková

Foto archiv Jan Diblík a archiv Robert Samson

